

Datum van
inontvangstneming

:

17/03/2026

Zaak C-611/25* [Dusu]ⁱ

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

12 september 2025

Verwijzende rechter:

Tribunalul Arad (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 april 2025

Vervolgende instantie:

Ministerul Public

Verdachte:

CI

Benadeelde partijen:

HZ

IY

CE

ZT

DX

* Procestaal: Roemeens.

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

Voorwerp van het hoofdgeding

Hernieuwde behandeling in eerste aanleg van een strafzaak tegen een Oostenrijkse verdachte tegen wie in Roemenië strafvervolging is ingesteld wegens kinderpornografie en seksuele gemeenschap met een minderjarige, en ten aanzien van wie een Oostenrijks openbaar ministerie op een later tijdstip heeft besloten om de strafvervolging te beëindigen.

Aard en voorwerp van de prejudiciële verwijzing

Krachtens artikel 267 VWEU wordt verzocht om uitlegging van het ne-bis-in-idembeginsel dat is neergelegd in artikel 54 van de Overeenkomst ter uitvoering van het tussen de regeringen van de staten van de Benelux Economische Unie, de Bondsrepubliek Duitsland en de Franse Republiek op 14 juni 1985 te Schengen gesloten akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen (hierna: „SUO”), en in artikel 50 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”).

Prejudiciële vragen

1) Moet voor de toepassing van het ne-bis-in-idem-beginsel van artikel 54 SUO en artikel 50 van het Handvest worden voldaan aan de voorwaarde van „parallele of opeenvolgende” strafprocedures? Is het ne-bis-in-idem-beginsel van artikel 54 SUO en artikel 50 van het Handvest van toepassing in het geval van een strafprocedure die in Oostenrijk is ingeleid nadat een strafprocedure in Roemenië is ingeleid, maar die vóór het einde van deze laatste procedure is beëindigd?

2) a) Moet het ne-bis-in-idem-beginsel van artikel 54 SUO en artikel 50 van het Handvest aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de strafvervolging van een verdachte in een lidstaat – in casu Roemenië – wanneer de strafvervolging van deze persoon in een andere lidstaat – in casu Oostenrijk – door het openbaar ministerie is beëindigd en in Oostenrijk hetzelfde bewijs is aangevoerd als in de strafzaak in Roemenië en de benadeelde partijen zijn gehoord in aanwezigheid van de raadsman van de verdachte?

b) Vormt een in een lidstaat – Oostenrijk – gevoerde procedure waarin hetzelfde bewijs wordt onderzocht als het in een andere strafprocedure in Roemenië aangevoerde bewijs, dat door laatstgenoemde lidstaat is verstrekt naar aanleiding van een door de Oostenrijkse autoriteiten uitgevaardigd Europees onderzoeksbevel, een uitgebreid onderzoek, dat een onherroepelijke beslissing na een beoordeling van de zaak ten gronde behelst in de zin van het ne-bis-in-idem-beginsel van artikel 54 SUO en artikel 50 van het Handvest, wanneer de in de strafzaak in Roemenië betrokken benadeelden in Oostenrijk worden gehoord en het in de strafzaak in Roemenië aangevoerde bewijs in Oostenrijk wordt onderzocht en de zaak in Oostenrijk wordt afgesloten met een beslissing van de openbaar aanklager tot beëindiging of schorsing van de vervolging? Zo ja, welke

staat is bevoegd om na te gaan of er sprake is geweest van een uitgebreid onderzoek en een beoordeling van de zaak ten gronde: de staat waar de onherroepelijke beslissing is gewezen (Oostenrijk) of de staat waar de verdere procedure wordt gevoerd (Roemenië)?

3) Verwijst de voorwaarde van dezelfde feiten (*idem*), die moet zijn vervuld voor de toepassing van het ne-bis-in-idem-beginsel van artikel 54 SUO en artikel 50 van het Handvest, naar de concreet gepleegde feiten, beschouwd als een geheel van feiten die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn naar tijd en naar plaats en wat het voorwerp ervan betreft, of naar de bestanddelen van het strafbare feit, die in de twee staten (Oostenrijk en Roemenië) verschillend kunnen zijn?

4) Moet het ne-bis-in-idem-beginsel van artikel 54 SUO en artikel 50 van het Handvest aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de strafvervolgning van een verdachte in een lidstaat – in casu Roemenië – wanneer de strafvervolgning van deze persoon in een andere lidstaat – in casu Oostenrijk – door het openbaar ministerie definitief is beëindigd en de zaak in Roemenië opnieuw wordt beoordeeld, waarbij de Roemeense hogere rechterlijke instantie in een voor de lagere rechterlijke instantie definitieve beslissing de grenzen van de nieuwe behandeling heeft bepaald en heeft vastgesteld dat het ne-bis-in-idem-beginsel niet van toepassing is, welke beslissing in strijd is met het Unierecht maar bindend is voor de lagere rechterlijke instantie? Kan de lagere rechterlijke instantie voorbijgaan aan een beslissing van een hogere rechterlijke instantie die in strijd is met het Unierecht en het ne-bis-in-idem-beginsel?

Aangevoerde wettelijke bepalingen

Nationaal recht

Codul penal (Roemeens wetboek van strafrecht):

„Artikel 220: Geslachtsgemeenschap met een minderjarige

(1) Degene die zich schuldig maakt aan vaginale, orale of anale geslachtsgemeenschap, evenals alle andere handelingen van vaginale of anale penetratie met een minderjarige tussen 14 en 16 jaar oud, wordt gestraft met een gevangenisstraf van één tot vijf jaar.

[...]

(4) Degene die het in lid 1 omschreven feit begaat, wordt gestraft met een gevangenisstraf van drie tot tien jaar en een verbod om bepaalde rechten uit te oefenen wanneer:

[...]

d) hij het feit heeft begaan met het doel pornografisch materiaal te vervaardigen;

e) hij de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.

[...]

„Artikel 374: Kinderpornografie

(1) Degene die zich schuldig maakt aan het vervaardigen, bezitten, verkrijgen, opslaan, tentoonstellen, promoten, verspreiden en beschikbaar stellen, op welke manier dan ook, van kinderpornografisch materiaal wordt gestraft met een gevangenisstraf van één tot vijf jaar.

[...]

(4) Onder kinderpornografisch materiaal wordt verstaan elk materiaal waarin een minderjarige of een meerderjarige als minderjarige wordt afgebeeld die expliciet seksueel gedrag vertoont of waarin, hoewel er geen echte persoon wordt afgebeeld, op geloofwaardige wijze wordt gesimuleerd dat een minderjarige dergelijk gedrag vertoont, alsmede elke weergave van de geslachtsdelen van een kind voor seksuele doeleinden.

[...]

Codul de procedură penală (Roemeens wetboek van strafvordering)

„Artikel 6: Ne bis in idem

Niemand kan worden vervolgd of berecht voor strafbare feiten wanneer tegen hem reeds een onherroepelijk vonnis is uitgesproken ten aanzien van dezelfde feiten, zelfs als die juridisch anders worden gekwalificeerd.”

„Artikel 421: Mogelijkheden bij uitspraak in hoger beroep

(1) Rechters die uitspraak doen in hoger beroep geven een van de volgende beslissingen:

[...]

2. Ontvankelijkverklaring van het beroep en:

[...]

b) vernietiging van het in eerste aanleg gewezen vonnis en terugverwijzing van de zaak naar de rechter wiens beslissing is vernietigd [...]

„Artikel 425: Grenzen van het proces na terugverwijzing

(1) De rechter naar wie de zaak wordt terugverwezen moet zich voegen naar de beslissing van de appelrechter voor zover de feitelijke situatie dezelfde is als ten tijde van de uitspraak in hoger beroep.

[...]"

Unierecht

Artikel 50 van het Handvest:

„Niemand wordt opnieuw berecht of gestraft in een strafrechtelijke procedure voor een strafbaar feit waarvoor hij in de Unie reeds onherroepelijk is vrijgesproken of veroordeeld overeenkomstig de wet.”

Artikel 54 SUO:

„Een persoon die bij onherroepelijk vonnis door een overeenkomstsluitende partij is berecht, kan door een andere overeenkomstsluitende partij niet worden vervolgd ter zake van dezelfde feiten, op voorwaarde dat ingeval een straf of maatregel is opgelegd, deze reeds is ondergaan of daadwerkelijk ten uitvoer wordt gelegd, dan wel op grond van de wetten van de veroordelende overeenkomstsluitende partij niet meer ten uitvoer gelegd kan worden.”

De artikelen 3 en 5 van richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad (PB 2011, L 335, blz. 1):

„Artikel 3 – Strafbare feiten op het gebied van seksueel misbruik

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de in de leden 2 tot en met 6 bedoelde opzettelijke gedragingen strafbaar worden gesteld.
2. Het voor seksuele doeleinden bewerkstelligen dat een kind dat nog niet seksueel meerderjarig is, getuige is van seksuele handelingen, ook zonder dat het daaraan hoeft deel te nemen, wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste één jaar.
3. Het voor seksuele doeleinden bewerkstelligen dat een kind dat nog niet seksueel meerderjarig is, getuige is van seksueel misbruik, ook zonder dat het daaraan hoeft deel te nemen, wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste twee jaar.
4. Het aangaan van seksuele handelingen met een kind dat nog niet seksueel meerderjarig is, wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste vijf jaar.

[...]"

„Artikel 5 – Strafbare feiten op het gebied van kinderpornografie

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de in de leden 2 tot en met 6 genoemde opzettelijke gedragingen, indien wederrechtelijk gepleegd, strafbaar worden gesteld.
2. Het verwerven of in bezit hebben van kinderpornografie wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste één jaar.
3. Het zich door middel van informatie- en communicatietechnologie welbewust toegang verschaffen tot kinderpornografie wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste één jaar.
4. De distributie, verspreiding of uitzending van kinderpornografie wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste twee jaar.
5. Het aanbieden, leveren of ter beschikking stellen van kinderpornografie wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste twee jaar.
6. Het vervaardigen van kinderpornografie wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste drie jaar.

[...]”

Internationaal recht

Artikel 4 van Protocol nr. 7 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens:

„Niemand wordt opnieuw berecht of gestraft in een strafrechtelijke procedure binnen de rechtsmacht van dezelfde staat voor een strafbaar feit waarvoor hij reeds onherroepelijk is vrijgesproken of veroordeeld overeenkomstig de wet en het strafprocesrecht van die staat.”

Aangevoerde rechtspraak

Unierechtspraak

De rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”), namelijk de arresten van 19 oktober 2023, *Központi Nyomozó Főügyészség* (C-147/22, EU:C:2023:790), 26 februari 2013, *██████████* (C-617/10, EU:C:2013:105), 5 juni 2012, *██████████* (C-489/10, EU:C:2012:319), en van 9 maart 2006, *██████████* (C-436/04, EU:C:2006:165).

Internationale rechtspraak

De rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: „EHRM”), namelijk de arresten van 29 mei 2001, *██████████* tegen Oostenrijk, en van 10 februari 2009, *██████████* tegen Rusland.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 De verdachte, CI, een Oostenrijks staatsburger, werd in 2018 vervolgd in een strafzaak in Roemenië en op 3 augustus 2018 verwezen naar de strafrechter omdat hij zich in voortdurende vorm schuldig zou hebben gemaakt aan kinderpornografie en geslachtsgemeenschap met een minderjarige.
- 2 De verdachte zou namelijk achtereenvolgens verschillende minderjarigen hebben benaderd en aangeboden hebben om hen en hun families financieel te ondersteunen, om vervolgens, misbruik makend van de naïviteit van de slachtoffers, hen ertoe te bewegen hem te vergezellen naar verschillende hotels of appartementen in Roemenië om hen daar te fotograferen of te filmen in expliciete seksuele poses of om seksuele handelingen met hen te verrichten, met het oog op de productie van pornografisch materiaal.
- 3 Nadat de verdachte door de Roemeense autoriteiten werd vastgehouden, werd hij onder huisarrest geplaatst. Nadat hij op 29 mei 2018 was vrijgelaten en onder gerechtelijk toezicht was geplaatst, heeft de verdachte Roemenië verlaten en is hij naar Oostenrijk gereisd, zijn land van herkomst. Derhalve hebben de Roemeense autoriteiten op 19 oktober 2018 een Europees aanhoudingsbevel tegen hem uitgevaardigd, terwijl het strafproces in Roemenië ondertussen werd voortgezet.
- 4 De Oostenrijkse autoriteiten hebben geweigerd het Europees aanhoudingsbevel uit te voeren en hebben in Oostenrijk een gerechtelijke procedure ingesteld in verband met de strafbare feiten waarvoor de verdachte al in Roemenië werd vervolgd. In het kader van deze nieuwe procedure vaardigde de Staatsanwaltschaft Wien (Weens openbaar ministerie) een Europees onderzoeksbevel uit waarin de Roemeense autoriteiten werden verzocht al het bewijsmateriaal in de zaak over te dragen. In zijn vonnis van 9 mei 2019 heeft de Tribunal Arad (rechter in eerste aanleg Arad, Roemenië) dit Europees onderzoeksbevel erkend en ten uitvoer gelegd. Daarop werd al het bewijsmateriaal in de Roemeense strafprocedure overgedragen aan de Oostenrijkse autoriteiten, zonder dat de strafvervolgning werd overgedragen. Het strafrechtelijk onderzoek werd derhalve parallel uitgevoerd in Roemenië en Oostenrijk.
- 5 Op 12 november 2020 heeft het Weens openbaar ministerie de Oostenrijkse onderzoeksprocedure tegen CI beëindigd op grond van § 190 van de Strafprozessordnung (Oostenrijks wetboek van strafvordering).
- 6 Op 1 februari 2020 heeft de Tribunal Arad een Europees onderzoeksbevel uitgevaardigd waarin de Oostenrijkse autoriteiten werden verzocht de verdachte te horen. Op 14 december 2020 antwoordden de Oostenrijkse autoriteiten dat het bevel niet ten uitvoer kon worden gelegd omdat het Weense openbaar ministerie de Oostenrijkse procedure definitief had beëindigd, zodat de tenuitvoerlegging van dat bevel in strijd zou zijn met het ne-bis-in-idem-beginsel.
- 7 Daarom heeft de Tribunal Arad bij vonnis van 3 november 2021 geoordeeld dat het ne-bis-in-idem-beginsel op deze zaak van toepassing is en heeft deze rechter

de strafprocedure beëindigd op grond van het bestaan van een onherroepelijke beslissing van de Oostenrijkse autoriteiten met betrekking tot dezelfde feiten.

- 8 Tegen deze uitspraak is hoger beroep ingesteld bij de Curte de Apel Timișoara (rechter in tweede aanleg Timișoara, Roemenië). Bij beslissing van 2 maart 2022 heeft deze rechter het vonnis van de Tribunal Arad vernietigd op grond dat deze ten onrechte had geoordeeld dat het ne-bis-in-idem-beginsel in deze zaak van toepassing was, en heeft hij de zaak terugverwezen naar de Tribunal Arad.
- 9 In de motivering van zijn beslissing heeft de Curte de Apel Timișoara in wezen geoordeeld dat de in Oostenrijk verrichte onderzoeken, te weten het opnieuw horen van de slachtoffers in de in Roemenië aanhangige strafzaak en de vaststelling dat zij verschillende verklaringen hadden afgelegd, niet zijn verricht in het kader van parallelle of opeenvolgende procedures in de zin van het ne-bis-in-idem-beginsel, maar een uitbreiding vormden van de bewijsvoering in de zaak voor de Roemeense autoriteiten als gevolg van een miscommunicatie met betrekking tot het gebruik van de mechanismen voor justitiële samenwerking.
- 10 Deze rechter wees erop dat de verdachte zich zelf bij de Oostenrijkse vervolgingsautoriteiten heeft aangegeven om te kunnen profiteren van de gunstigere wettelijke bepalingen in zijn land. Op dat moment was de zaak echter al verder gevorderd dan de procedurele fase van de strafrechtelijke vervolging in Roemenië, aangezien de verdachte reeds voor de rechter werd vervolgd, zodat de procedure in Roemenië niet kon worden beschouwd als een parallelle procedure naast de procedure die in Oostenrijk was ingeleid.
- 11 De Curte de Apel Timișoara heeft ook verklaard dat de rechter in eerste aanleg de verplichting had om te onderzoeken of de beslissing van het Weense openbaar ministerie om de strafvervolging te beëindigen het resultaat was van een volledig onderzoek, wat veronderstelt dat de rechter nagaat of de redenering van de Oostenrijkse openbare aanklager een beoordeling bevat over de schuld of onschuld van de verdachte. De rechter in eerste aanleg heeft dit echter niet onderzocht, hoewel uit de informatie in het dossier blijkt dat het onderzoek in Oostenrijk niet grondig was.
- 12 De Curte de Apel Timișoara heeft daarom geconcludeerd dat de beslissing van het Weense openbaar ministerie om de strafprocedure definitief te beëindigen onder voorbehoud van heropening indien nieuw bewijs aan het licht zou komen, geen definitieve beslissing is.
- 13 Deze rechter heeft ook geoordeeld dat niet is voldaan aan de voorwaarde dat sprake is van dezelfde feiten, aangezien de Oostenrijkse autoriteiten strafbare feiten van kinderpornografie hebben onderzocht die zijn gepleegd tegen slachtoffers jonger dan 14 jaar, terwijl de Roemeense autoriteiten feiten hebben onderzocht die zijn gepleegd tegen slachtoffers tussen 14 en 18 jaar.
- 14 Bijgevolg heeft de appelrechter geoordeeld dat de rechter in eerste aanleg het bestaan van het ne-bis-in-idem-beginsel ten onrechte als een belemmering voor de

behandeling van de zaak ten gronde heeft beschouwd. Derhalve heeft de appelrechter het vonnis van de Tribunal Arad vernietigd en de zaak naar die rechter terugverwezen ter verdere behandeling binnen de grenzen van het nieuwe onderzoek.

- 15 Onder deze omstandigheden heeft de Tribunal Arad de verdachte, CI, in zijn vonnis van 4 mei 2023 veroordeeld en zich daarbij volledig aangesloten bij de redenering van de appelrechter dat het ne-bis-in-idem-beginsel in dit geval niet van toepassing is.
- 16 Bij beslissing van 12 oktober 2023 heeft de Curte de Apel Timișoara het vonnis van 4 mei 2023 van de Tribunal Arad vernietigd wegens ontoereikende motivering en de zaak opnieuw terugverwezen naar de Tribunal Arad opdat deze rechter zou antwoorden op de grieven van de verdediging met betrekking tot, onder andere, de beëindiging van de strafprocedure en de vraag of het ne-bis-in-idem-beginsel al dan niet van toepassing is.
- 17 In de derde procedurecyclus heeft de Tribunal Arad in zijn vonnis van 27 september 2024 de strafprocedure opnieuw beëindigd op basis van het ne-bis-in-idem-beginsel. In dat vonnis heeft die rechter zich gebaseerd op het arrest van het Hof van 19 oktober 2023, *Központi Nyomozó Főügyészség (C-147/22, EU:C:2023:790)*, waarin het Hof in wezen heeft geoordeeld dat een grondig onderzoek moet worden uitgevoerd in samenwerking tussen de autoriteiten van de twee betrokken lidstaten en dat een tweede lidstaat slechts in uitzonderlijke gevallen tot de slotsom kan komen dat de eerste lidstaat geen grondig onderzoek heeft verricht, namelijk wanneer uit de bewoordingen van de betrokken strafrechtelijke beslissing blijkt dat vooraf geen echt onderzoek werd gevoerd of de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de verdachte niet echt werd beoordeeld. De Tribunal Arad heeft geoordeeld dat in Oostenrijk gebruik is gemaakt van het bewijsmateriaal uit de strafprocedure in Roemenië dat is verkregen op basis van een Europees onderzoeksbevel en dat de benadeelde partijen in de Roemeense procedure tweemaal in Oostenrijk zijn gehoord, namelijk door de openbare aanklager en door de rechter, en dat de strafbare feiten die de verdachte zou hebben gepleegd zowel in Roemenië als in Oostenrijk hebben plaatsgevonden. Derhalve was de Tribunal Arad van oordeel dat het onderzoek in Oostenrijk grondig was, betrekking had op dezelfde feiten en was afgesloten met een onherroepelijke beslissing van een Oostenrijkse rechterlijke autoriteit.
- 18 Nadat opnieuw hoger beroep was ingesteld, heeft de Curte de Apel Timișoara de zaak bij beslissing van 10 februari 2025 opnieuw terugverwezen naar de rechter in eerste aanleg teneinde de zaak voor de vierde maal ten gronde te beoordelen, en daarbij in wezen geoordeeld dat:
 - a) de rechter in eerste aanleg zich niet heeft gehouden aan de in de eerste procedurecyclus gegeven beslissing van 2 maart 2022 van de Curte de Apel

Timișoara, waarin deze laatste rechter had geoordeeld dat het ne-bis-in-idem-beginsel niet van toepassing is;

b) de rechter in eerste aanleg verplicht was de tegen de verdachte ingestelde strafvervolgning te onderzoeken en het ne-bis-in-idem-beginsel niet op de zaak kon toepassen, en dat die rechter tegelijkertijd verplicht was in te gaan op de andere verweren van de verdachte dan die welke eerder door de appelrechter met kracht van gewijsde waren afgedaan;

c) het arrest van 19 oktober 2023, *Központi Nyomozó Főügyészség* (C-147/22, EU:C:2023:790), geen wezenlijke vernieuwing brengt in de vaste rechtspraak van het Hof over de toepassing van het ne-bis-in-idem-beginsel;

d) de rechter in eerste aanleg niet op grond van de verbindende kracht van de arresten van het Hof kan voorbijgaan aan de beslissing van de appelrechter, aangezien niet elke uitspraak van het Hof een gegronde reden kan vormen om artikel 425, lid 1, van het Roemeense wetboek van strafvordering buiten toepassing te laten, maar alleen die uitspraken die afwijken van de bestaande rechtspraak van het Hof ten tijde van de beslissing in hoger beroep;

e) de in de strafzaak in Roemenië en in Oostenrijk aan de verdachte ten laste gelegde feiten van elkaar verschillen, aangezien de in de strafzaak in Roemenië ten laste gelegde feiten betrekking hebben op minderjarige slachtoffers in de leeftijd van 14 tot 18 jaar die hebben ingestemd met de vermeende pornografische handelingen; ook wordt de verdachte niet beschuldigd van seksuele handelingen met een minderjarige tegen zijn wil met het oog op de productie van pornografisch materiaal, zodat er geen sprake is van verkrachting in de zin van het Oostenrijkse wetboek van strafrecht;

f) de Oostenrijkse rechterlijke autoriteiten geen grondig onderzoek hebben verricht;

g) de rechter in eerste aanleg verplicht is de zaak te onderzoeken overeenkomstig de beslissing van 2 maart 2022 van de Curte de Apel Timișoara, en daarbij rekening moet houden met de beslissing van 12 oktober 2023 van diezelfde rechter, aangezien onherroepelijk is vastgesteld dat de strafvervolgning in de zaak niet kan worden beëindigd op grond van het ne-bis-in-idem-beginsel.

19 In deze context heeft de verdachte de verwijzende rechter verzocht om het Hof een aantal prejudiciële vragen te stellen, omdat hij twijfels heeft over de rechtmatigheid van de uitlegging van het ne-bis-in-idem-beginsel door de appelrechter in de eerste en de derde ronde van de procedure en over de verenigbaarheid van deze uitlegging met het Unierecht.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 20 Met betrekking tot de eerste prejudiciële vraag betoogt de verdachte dat de vaststelling van de Roemeense appelrechter dat het ne-bis-in-idem-beginsel in casu niet van toepassing is omdat er geen parallelle of opeenvolgende strafprocedures door de Oostenrijkse en de Roemeense autoriteiten zijn gevoerd, noch in de rechtsleer, noch in de rechtspraak steun vindt.
- 21 Volgens de verdachte zijn volgens de rechtspraak van het Hof (arresten van 5 juni 2012, ██████ C-489/10, EU:C:2012:319, en van 26 februari 2013, ██████ C-617/10, EU:C:2013:105) drie criteria relevant om vast te stellen of het ne-bis-in-idem-beginsel van toepassing is. Het eerste criterium is de juridische kwalificatie van de inbreuk in het nationale recht, het tweede de aard van de inbreuk en het derde de aard en de zwaarte van de sanctie die aan de betrokkene kan worden opgelegd.
- 22 Aan het eerste criterium (juridische kwalificatie van de inbreuk in het nationale recht) is volgens de verdachte in dit geval voldaan. Het Weense openbaar ministerie heeft een strafrechtelijk onderzoek ingesteld naar de strafbare feiten van seksuele gemeenschap met een minderjarige en kinderpornografie in de zin van het Oostenrijkse wetboek van strafrecht en heeft de zaak definitief afgedaan op basis van hetzelfde bewijs dat ook in Roemenië is aangevoerd. Voorts hebben de Roemeense autoriteiten een strafprocedure ingeleid in verband met dezelfde strafbare feiten, waarvoor de verdachte voor de rechter is gebracht.
- 23 Met betrekking tot de tweede vraag heeft de verdachte erop gewezen dat uit de bepalingen van artikel 54 SUO volgt dat niemand in een overeenkomstsluitende staat kan worden vervolgd voor dezelfde feiten waarvoor hij in een andere overeenkomstsluitende staat „bij onherroepelijk vonnis [...] is berecht”.
- 24 Artikel 54 SUO is volgens de verdachte ook van toepassing op beslissingen van een openbaar ministerie waarmee een strafprocedure in een lidstaat definitief wordt beëindigd, ook al worden dergelijke beslissingen genomen zonder rechterlijke tussenkomst en worden zij niet vastgesteld in de vorm van een vonnis. Een dergelijke beslissing is volgens de verdachte ook de beslissing van het Weense openbaar ministerie tot staking van de procedure, zoals ook de appelrechter in zijn arrest heeft geoordeeld.
- 25 Volgens de appelrechter is deze beslissing van het Weense openbaar ministerie echter niet definitief, aangezien deze is gegeven zonder een uitgebreid onderzoek van de zaak ten gronde.
- 26 De verdachte betoogt evenwel dat volgens de rechtspraak van het Hof een beslissing van de rechterlijke autoriteiten van een lidstaat waarbij een verdachte onherroepelijk is vrijgesproken omdat het feit niet of niet toereikend is bewezen, moet worden geacht te berusten op een beoordeling ten gronde van de zaak, voor zover zij een onherroepelijke beslissing inhoudt over de ontoereikendheid van

deze bewijzen en elke mogelijkheid uitsluit dat de zaak wordt heropend op basis van hetzelfde geheel van aanwijzingen.

- 27 Volgens de verdachte heeft het Weense openbaar ministerie dan ook ten gronde over de zaak beslist, aangezien het overeenkomstig het Oostenrijkse recht alle in Roemenië aangevoerde bewijzen heeft geanalyseerd en de benadeelde personen in Oostenrijk rechtstreeks heeft gehoord.
- 28 Met betrekking tot de derde vraag heeft de verdachte erop gewezen dat de Curte de Apel Timișoara in zijn arresten waarin hij heeft vastgesteld dat het ne-bis-in-idem-beginsel in casu niet van toepassing is, heeft geoordeeld dat evenmin is voldaan aan de voorwaarde dat de feiten dezelfde zijn, aangezien, zoals uit de door de Oostenrijkse autoriteiten overgelegde documenten blijkt, het Oostenrijkse strafrecht andere voorwaarden bevat voor de strafbaarstelling van het strafbare feit van kinderpornografie. Zo is er volgens het Oostenrijkse wetboek van strafrecht alleen sprake van een strafbaar feit van kinderpornografie als wordt bewezen dat het slachtoffer van het strafbare feit jonger is dan 14 jaar en dat het slachtoffer niet heeft ingestemd met de productie van pornografisch materiaal. De verdachte werd echter in Roemenië vervolgd voor feiten met betrekking tot minderjarige slachtoffers tussen 14 en 18 jaar die hadden ingestemd met de productie van het vermeende pornografische materiaal.
- 29 Volgens de verdachte heeft de Curte de Apel Timișoara het begrip „dezelfde feiten” onjuist uitgelegd. Zo wijst hij erop dat een van de meest omstreden kwesties met betrekking tot het ne-bis-in-idem-beginsel het element „idem” is, waarvoor er twee hoofdtheorieën bestaan: de test van „dezelfde bestanddelen”, ook bekend als de „gelijkwaardigheidstest” (*in abstracto*), en de test van „dezelfde gedraging”, ook bekend als de test van „dezelfde handeling” (*in concreto*).
- 30 Volgens de verdachte hanteren zowel het Hof als het EHRM de test van „dezelfde handeling” (*in concreto*).
- 31 Zo heeft het Hof in zijn arrest van 9 maart 2006, ██████████ (C-436/04, EU:C:2006:165), ervoor gekozen om het ne-bis-in-idem-beginsel ruimer uit te leggen dan het eerder op andere gebieden van het Unierecht had gedaan. Volgens het Hof is het enige relevante criterium voor de toepassing van artikel 54 SUO dat er sprake is van dezelfde materiële feiten, dat wil zeggen dat er sprake is van een geheel van concrete omstandigheden die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn naar tijd en plaats en wat het voorwerp ervan betreft. Het Hof heeft ook verklaard dat de bevoegde nationale autoriteiten, die moeten bepalen of er sprake is van dezelfde materiële feiten, zich ertoe moeten beperken te onderzoeken of zij een geheel van feiten vormen die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.
- 32 De benadering van de Curte de Apel Timișoara, die de nadruk legt op de test van „dezelfde bestanddelen” of de gelijkwaardigheidstest, werd voor het laatst gebruikt door het EHRM in het arrest ██████████ Oostenrijk van 2001. Sinds het arrest ██████████ Rusland van 2009 heeft het EHRM echter van deze

benadering afstand gedaan. In de afgelopen jaren hebben de Europese rechters daarom systematisch de test van „dezelfde handeling” (*in concreto*) gehanteerd om te bepalen of er in een zaak sprake is van dezelfde feiten. Het ligt volgens de verdachte dan ook voor de hand dat de Curte de Apel Timișoara ten onrechte heeft geoordeeld dat de in Oostenrijk en Roemenië onderzochte strafbare feiten niet dezelfde zijn wegens de verschillende benadering van de strafbaarstelling van de bestanddelen van de strafbare feiten van kinderpornografie en seksuele gemeenschap met een minderjarige. Het draait volgens de verdachte niet om de verschillende strafbaarstelling of de verschillende bestanddelen van de twee strafbare feiten, maar om de feitelijk gepleegde handelingen. Aangezien het nationale strafrecht van de lidstaten niet geharmoniseerd is, zou een criterium op basis van de juridische kwalificatie van de strafbare feiten of het beschermde rechtsbelang evenveel belemmeringen voor het vrije verkeer in het Schengengebied kunnen opwerpen als er strafrechtelijke systemen in de overeenkomstsluitende staten zijn. Het ligt voor de hand dat het onderzoek van de aan de verdachte ten laste gelegde beschuldigingen zowel in Oostenrijk als in Roemenië betrekking heeft op dezelfde strafbare feiten (namelijk dat hij achtereenvolgens verschillende minderjarigen heeft benaderd en heeft aangeboden hen en hun families financieel te ondersteunen en vervolgens, misbruik makend van de naïviteit van de slachtoffers, de strafbare feiten van kinderpornografie en seksuele gemeenschap met een minderjarige heeft gepleegd).

- 33 Met betrekking tot de vierde vraag stelt de verdachte dat de rechter in eerste aanleg naar wie de zaak is terugverwezen zich volgens het Roemeense wetboek van strafvordering moet voegen naar het arrest van de appelrechter, die in twee verschillende fasen van de procedure definitief heeft beslist dat het ne-bis-in-idem-beginsel in de onderhavige zaak niet van toepassing is.
- 34 Derhalve rijst de vraag of de lagere rechter verplicht is een in strijd met het Unierecht gegeven definitieve beslissing van een hogere rechter te eerbiedigen.
- 35 Indien het Hof op de voorgaande vragen antwoordt dat het ne-bis-in-idem-beginsel in casu van toepassing is, is het volgens de verdachte duidelijk dat het arrest van de Curte de Apel Timișoara, dat de verwijzende rechter verplicht om niet meer te onderzoeken of het ne-bis-in-idem-beginsel van toepassing is, onwettig is en dat de verwijzende rechter zich dus niet naar dit arrest hoeft te voegen.

Motivering van de verwijzing

- 36 De verwijzende rechter is van oordeel dat het verzoek van de verdachte om een prejudiciële verwijzing naar het Hof gegrond is en dat het antwoord op de door de verdachte gestelde vragen over de uitlegging van het in casu toepasselijke Unierecht – het ne-bis-in-idem-beginsel – noodzakelijk is voor de beslechting van het geding.